CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOLICKIEJ W CZĘSTOCHOWIE

„Akcja Katolicka jest udziałem świeckich w apostolstwie hierarchicznem Kościoła Katolickiego dla obrony zasad religijnych i moralnych, oraz dla rozwoju zdrowej i pożytecznej akcji społecznej pod kierownictwem hierarchji kościelnej — niezależnie i ponad wszystkie partje polityczne — celem odnowienia życia katolickiego w rodzinie i społeczeństwie.“ PIUS XI.

CZĘSTOCHOWA, UL. NAJŚW. MARJI PANNY Nr. 64

Nr. 1. Styczeń 1934. Rok I.

SPIS RZECZY.

Stowarzyszenia A. K. pamiętajcie!...

„Czyn Katolicki" jest pismem przeznaczonem specjalnie i przedewszystkiem dla Zarządów Parafjalnych Akcji Katolickiej i dla Zarządów wszystkich organizacyj katolickich w parafji. Dlatego „CZYN KATOLICKI" prenumerować powinien:

Każdy Asystent kościelny,
członek Zarządu Parafj. A. K.,
członek Zarządu Katolickich Stowarzyszeń,
kto interesuje się sprawą Akcji Katolickiej.

Niniejszy numer wysyłamy tylko Przew. ks. ks. Asystentom i Zarządom Stowarzyszeń Akcji Katol. Wobec konieczności ustalenia nakładu czasopisma — prosimy uprzejmie o zgłaszanie prenumeraty **najpóźniej do końca stycznia b. r.**

CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny **3 zł.** z przesyłką	**CZĘSTOCHOWA** ul. Najśw. Marji Panny 64	P. K. O. Nr. 68.970 Telefon Nr. 17-10.
Rok I.	**Styczeń 1934**	**Nr. 1.**

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSTUS!

ARCYPASTERZ DO CZYTELNIKÓW „CZYNU KATOLICKIEGO".

Akcja Katolicka — to czyn katolicki celem odnowienia świata, celem urzeczywistnienia Królestwa Chrystusowego na ziemi. Niema nikogo, ktoby nie uświadamiał sobie, że to dziś cel najwyższy, najaktualniejszy, najwięcej palący, bo jeżeli nie uda nam się odnowić świata — zginąć musimy.

W coraz to szerszych kołach, nietylko katolickich, ale także niekatolickich wyrabia się dziś przekonanie, że to odnowienie świata może dokonać się tylko z sił wiecznych, a tem samem zawsze świeżych, zawsze nowych.

Takie siły żyją jedynie w Chrystusie, synu Bożym, który o sobie powiedział: „Jam jest droga, prawda i życie" (Jan 14,6), a przez Chrystusa w Kościele świętym. Wszak na to ustanowił On Kościół, aby w nim żyć, jakoby w swojem ciele i przez niego wciąż odnawiać świat. Jako katolicy jesteśmy żywymi członkami tego nieskończonego Ciała Jego. W nas więc powinny żyć siły Chrystusa i przez nas promieniować w świat, aby go przemienić. To jest nasze święte zadanie, to jest czyn katolicki, jakiego szczególnie dzisiejsza chwila przełomowa od nas wymaga.

Żeby jednak ten czyn katolicki osiągnął swój cel, musi być czynem świadomym, czynem zorganizowanym, czynem zbiorowym, czynem jednolitym. Wszystkie pojedyńcze czyny katolickie na różnych polach, prowadzone przez różne grupy czy stany, powinny zróść się w jeden wielki, celowy ruch katolicki, w jedną wielką, celową Akcję Katolicką. Tylko tym sposobem Akcja Katolicka urzeczywistni swoje zadanie.

Do osiągnięcia tej jednolitości w akcji zbiorowej ma się przyczynić Okólnik, który pod tytułem: „Czyn Katolicki" odtąd co miesiąc ma zamiar wydawać nasz Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.

Witam więc z całego serca to nowe wydawnictwo i błogosławię mu, wyrażając równocześnie gorące życzenie, by wszystkie organizacje katolickie Diecezji, które stanęły w szeregach „dobrze uporządkowanego wojska Chrystusowego", jakim powinna być Akcja Katolicka, aby czynem katolickim odnowić w Chrystusie świat, popierały to wydawnictwo i przemieniały jego idee i wskazówki przez systematyczną i gorliwą pracę w potężny czyn. A zaświeci nam

znowu „światło w ciemnościach“ (Jan 1,5), radosna wieść Bożego Narodzenia stanie się znowu faktem. Chrystus Pan znów zapanuje na świecie, a z Nim „chwała Bogu na wysokości, a na ziemi pokój ludziom“ (Łuk. 2,14).

† TEODOR KUBINA Biskup.

Częstochowa, w dzień Bożego Narodzenia 1933 r.

OD WYDAWNICTWA.

„Najważniejszą jest rzeczą, aby katolicy zdobywali się na jedność ducha, jedność woli i jednolitość akcji.“ Leon XIII.

Już oddawna w naszej pracy organizacyjnej dawał się dotkliwie odczuwać brak specjalnego wydawnictwa, któreby tę pracę możliwie w najwyższym stopniu ułatwiało.

Jest rzeczą wiadomą, że intensywność pracy zależy w wielkiej mierze od ścisłego kontaktu mniejszych ośrodków organizacyjnych z organizacją centralną, która z natury swojej ma wlewać wciąż nowe siły w najodleglejsze człony swego organizmu.

Dotąd nie posiadaliśmy takiego środka, któryby te zadania w całości spełniał. Wydawane w miarę potrzeby t. zw. Informatory, z powodu szczupłego zakresu nie mogły obejmować wszystkich wiadomości, jakich pożądały często Stowarzyszenia Akcji Katolickiej. A oczekiwały te Stowarzyszenia wielu rzeczy!

Przedewszystkiem pragnęły mieć **wyjaśnienie zasadniczych pojęć o Akcji Katolickiej,** która co do swych form organizacyjnych słusznie uważaną być może za rzecz nową. Dalej pragnęły mieć **wytyczne do pracy w terenie** w formie konkretnych programów, co przy dotkliwym wciąż jeszcze braku sił w tej dziedzinie po parafjach okazuje się potrzebą pierwszorzędnej wagi. Często Stowarzyszeniom naszym brakowało również **gotowego materjału** zwłaszcza, że istniejące w tej dziedzinie wydawnictwa pomocnicze okazywały się niejednokrotnie niedostępne dla większości Stowarzyszeń, bądź przez brak uwzględnienia potrzeb lokalnych, bądź też przez swą wysoką cenę. Wreszcie, o czem również zapominać nie trzeba, odczuwały nasze Stowarzyszenia **brak wskazówek odnośnie do źródeł,** z których można korzystać w rozległej pracy.

I tym to brakom ma zapobiegać w miarę możności ukazujący się „Czyn Katolicki“. „Czynem Katolickim“ na-

zwaliśmy nasze wydawnictwo, bo nie wątpimy ani przez chwilę, że stanie się ono niemałą pomocą i pobudką, która wydobędzie na jaw drzemiące jeszcze tu i ówdzie siły katolickie i zaprzęgnie je do działania w ramach Akcji Katolickiej.—

Niech tedy idzie nowe wydawnictwo do naszych Stowarzyszeń, aby służyć pomocą w wielkiej sprawie. Niech się stanie zarzewiem wytężonej akcji dla odrodzenia w Chrystusie. Jeżeli choć w części pismo nasze wypełni to zadanie — nie będziemy żałować trudu włożonego w jego wydanie.

Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej
w Częstochowie.

Z OKAZJI NOWEGO ROKU

zasyłamy wszystkim Księżom Asystentom, Prezesom, Zarządom i Członkom Stowarzyszeń Akcji Katolickiej najserdeczniejsze życzenia owocnej pracy pod hasłem odrodzenia społeczeństwa w duchu Chrystusowym.

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KAT.

CZEM JEST AKCJA KATOLICKA?

Wiele artykułów napisano w różnych pismach na ten temat, mimo to wielu nie ujmuje należycie i nie rozumie na czem polega istota Akcji Katolickiej. Częstokroć napotyka się pojęcia, które pod mianem Akcji Katolickiej nic innego nie rozumieją, jak intensywniej rozszerzoną działalność w stowarzyszeniach lub bractwach. Z błędnego ujmowania zagadnienia — wyłaniają się zgubne konsekwencje, płynie niechęć i uprzedzenie do tego dzieła. Wielu zapytuje, poco zakładać nową organizację, wszak w większym lub mniejszym stopniu świeccy zrzeszeni w rozmaitych organizacjach pracowali na dobro i korzyść Kościoła i religji katolickiej.

Czemże ten nowy ruch wyodrębia się? Oto wyobrębia się tem, że katolicy jako *armja dobrze zorganizowana,* mają szerzyć ideę Królestwa Chrystusowego na ziemi.

Ojciec Św. Pius XI pisze do Kardynała Bertrama w piśmie swem z dnia 13 listopada 1929 r.: „Chodzi tu o rzecz, która nawet za czasów apostolskich obcą nie była. Wszak św. Paweł w liście swoim do Filipensów wspomina (Rozdz. 4 w. 3) o swoich „współpracownikach"

i życzy sobie, aby rękę podano do pomocy owym niewiastom, które z nim pracowały w Ewangelji". Dzieje Apostolskie i listy apostolskie opowiadają nam o ścisłym udziale w głoszeniu Ewangelji, ludzi świeckich. Św. Paweł w liście do Rzymian pisze „Pozdrówcie Priskę i Aquillę, pomocników moich w Chrystusie Jezusie, którzy za duszę moją szyi swojej nastawili; którym nie ja sam dziękuję, ale i wszystkie kościoły. Pozdrówcie Marję, która wiele pracowała dla was (Rzym 16,6). Pozdrówcie Tryfenę i Tryfosę, które pracują w Panu (Rzym 16,12). Pozdrówcie najmilszą Persydę, która wiele pracowała w Panu, (Rzym 16,12). Polecam wam Febę siostrę naszą, która jest na posłudze kościoła, który jest w Cenchrach. Abyście ją przyjęli w Panu jak świętym przystoi i stali przy niej w którejby kolwiek sprawie was potrzebowała, albowiem też ona przy wielu stała i przy mnie samym" (Rzym 16,1-2).

Czytamy, że Korneljusz, rotmistrz rzymski z legji Italskiej na przyjęcie św. Piotra zaprosił również zaprzyjaźnionych oficerów i krewnych (Dzieje Ap. 10,24). Tak pomagał szerzyć Ewangelję wśród zaprzyjaźnionych oficerów i tak przędła się nić, która później pociągnęła św. Piotra do Rzymu. Czyż to nie bracia u dworu cesarskiego, którzy nieśli wieść o Ewangelji do przednich kół towarzyskich rzymskiej stolicy (Filip 4,22). Apostolstwo świeckie w pierwotnym Kościele daleko szersze zajmowało miejsce, aniżeli dawniej przypuszczano. Rozproszeni chrześcijanie po pierwszych prześladowaniach w Jerozolimie chodzili głosić słowo Boże (Dz. Ap. 8,4). Te świadectwa pisma św. najoczywiściej wykazują nam, że ludzie świeccy głosili naukę Chrystusa i poczuwali się do obowiązku szerzenia idei Królestwa Chrystusowego na ziemi.

Dzisiejszy świat, tak jak i ówczesny pogański, propagując materjalizm, stawia przed oczy człowieka nie jego przyszłe życie oparte na osiągnięciu Królestwa Niebieskiego, lecz życie tylko doczesne, materjalne, które dla katolika ma być środkiem, a nie celem najwyższym. Tak błędnie pojmowane idee materjalne odrywają człowieka od Kościoła Chrystusowego i jego zasad, oraz od szerzenia Królestwa Bożego na ziemi. Katolicy przeciwstawiając się źle pojętemu używaniu dóbr ziemskich, tak jak pierwsi chrześcijanie, powinni rozpocząć szerzenie ideałów Chrystusowych zawartych w Kościele Katolickim wśród tych ludzi, którzy stali się obojętnemi dla wiary, zaprzestali praktyk religijnych, a za jedyny cel w życiu uważają materjalizm. Karolicy świeccy, dla których drogiemi są ideały Chrystusa, muszą swą wiarą i przykładem życia wpłynąć na to, aby pogodzić i przywrócić tych niewierzących do Chrystusa. Katolicy świeccy muszą się stać Apostołami wiary i obyczajów wśród najbliższych w rodzinie, wsi, mieście, a przez to szerzyć Królestwo Boże na ziemi. Do tego apostolstwa — Akcji Katolickiej — nawołuje nas Ojciec św. Pius XI, stawiając nam przed oczy czasy pierwotnego chrześcijaństwa, stawiając za wzór postacie mężczyzn i niewiast i ich pomoc oddaną apostołom w głoszeniu nauki Chrystusa Pana.

Akcja Katolicka według określenia Ojca św. Pius XI jest niczem innem, jak „udziałem świeckich w apostolstwie hierarchicznem Kościoła". Określenie to, jak mówił Ojciec św. Pius XI, zostało powzięte „po namyśle, rozważnie, i nie można powiedzieć, nie bez Boskiego natchnienia".

Z tego określenia wynika, że zasadniczą cechą Akcji Katolickiej jest *powołanie świeckich do czynnej współpracy z Kościołem,* do apostołowania we wszystkich dziedzinach życia ludzkiego, aby je przepoić duchem zasad Chrystusowych.

Z Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej.

Jak należy czytać nasz „Czyn Katolicki".

Z chwilą wydania pierwszego numeru naszego okólnika nasuwa się zarazem potrzeba podania pewnych wskazówek tak co do sposobu jego redagowania, jak i korzystanie z niego, aby zawarte w nim wiadomości nietylko doszły do Zarządów, dla których głównie są przeznaczone, ale również sprawiły zamierzony przez wydawców skutek.

Tak więc okólnik nasz narazie zawierać będzie dwie zasadnicze cząści t. j. ogólną i szczegółową. W części pierwszej zamieszczać bedziemy *wyjaśnienia pojęć* o Akcji Katolickiej jak również *ideowe referaty*, przeznaczone na każdy miesiąc, stosownie do wytycznych dla pracy, podanych w części drugiej.

Ta druga częsć zawierać będzie działy następujące:

1. *Zarządzenia*, gdzie podawać będziemy dyrektywy do bezwzględnego wypełnienia przez Zarządy, w myśl podanych wskazówek.
2. *Wskazania*, zawierające wytyczne dla pracy wraz z podaniem sposobu uskutecznienia dyrektyw.
3. *Doniesienia*, gdzie podawać będziemy zamierzenia na przyszłość, zapowiedzi kursów, wizytacyj i t. p.

Uzupełnienie okólnika stanowić będzie dział zawierający wykaz literatury pomocniczej i kronika, w której szególny nacisk kłaść będziemy na to, jak poszczególne stowarzyszenia realizują hasło Akcji Katolickiej w swoich warunkach. Z tego też względu prosimy nasze Stowarzyszenia o nadsyłanie pod adresem „Czynu Katolickiego" sprawozdań ze swej pracy, aby doświadczeniem jednych uczyć się mogły inne Stowarzyszenia.

W najbliższej przyszłości uwzględnimy również w „Czynie Katolickim" i dziedzinę miłosierdzia chrześcijańskiego, dodając dział „Caritasu". Na podanym schemacie nie myślimy bynajmniej poprzestać na stałe. Dążeniem naszem będzie... udoskanalać coraz więcej okólnik tak w kierunku rozszerzenia jego treści, jak i objętości. Oczywiście zależy to w dużej mierze od poparcia, jakie znajdzie „Czyn Katolicki" w naszych stowarzyszeniach. Ponieważ chcemy z niego uczynić naprawdę dużą pomoc dla organizacyj Akcji Katolickiej dlatego też nie wątpimy, że usiłowania nasze z tem uznaniem się spotkają.

D. I. A. K.

„.. jest wielce konieczne, by w naszych czasach byli apostołami wszyscy; konieczne jest, by świeccy porzucili swą bezczynność, byli gotowi na znak dany przez Hierarchję Kościelną i użyczali jej pomocy modlitwą, poświęceniem się i czynną współpracą, przyczyniając się do wzrostu wiary katolickiej i polepszenie chrześcijańskiej obyczajności".

Pius XI do kard. Segury.

I. ZARZĄDZENIA.

1. Organizujmy Zarządy Parafjalnej Akcji Katolickiej.

Stosownie do dyrektyw Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej w Poznaniu, pragnieniemy w roku bieżącym uzupełnić organizację Akcji Katolickiej przez stworzenie we wszystkich parafjach zarządów Parafjalnej Akcji Katolickiej. Wobec tego zwracamy się z prośbą do Przewielebnych Asystentów Kościelnych o dokonanie tego własnego dzieła, *w pierwszych dwóch miesiącach b. r.* Wskazówki odnośnie do tej sprawy zawierają się w dziale i „Wskazania".

2. O roczne sprawozdania z działalności.

Zarządy Stowarzyszeń Akcji Katolickiej zechcą dostosować się do treści Informatora Nr. 6. i artykułu w ninjeszym numerze „Czynu Katolickiego" w sprawie nadsyłania w oznaczonym terminie sprawozdań z rocznej działalności Stowarzyszeń.

3. O jednolitą księgowość w Stowarzyszeniach.

Stowarzyszenia Akcji Katolickiej obowiązane są do prowadzenia ujednostajnionej księgowości, o której dokładne wskazówki podaje artykuł w dziale „Wskazania".

II. WSKAZANIA.

Wytyczne pracy dla Zarządów Stowarzyszeń A. K. na miesiąc Styczeń:

A. Dla Zarządów Parafjalnych A. K.

a) *Odbyć zebranie sprawozdawcze.* Ustalić budżet Par. A. K. (patrz § 8 Regulaminu dla Par. A. K.)

b) Ułożyć szczegółowy program pracy, uwzględniając w nim najbardziej palące sprawy w parafji. Program taki obejmować powinien conajmniej najbliższy okres kwartalny.

c) Udzielać pomocy Stowarzyszeniom przy wprowadzaniu nowej jednolitej księgowości.

d) Przygotować program akademji papieskiej przypadający w lutym.

e) Pomyślcie o utworzeniu bibljoteki z publikacyj o Akcji Katolickiej. W szczególności zaopatrzyć się należy w Statut Konstytucyjny i Regulamin dla Par. A. K. i ten dobrze przestudjować.

Uwaga: W parafjach nie posiadających dotąd Zarządu Parafjalnej A. K. należy zwołać i odbyć zebranie konstytucyjne.

B. Dla Zarządów Stowarzyszeń A. K.

a) Odbyć zebranie Zarządu.

b) Odbyć zebranie plenarne albo Walne, jeśli nie było urządzone w grudniu ub. r.

c) Przesłać sprawozdanie z rocznej działalności do D. I. A. K.

d) Odesłać należne składki do D. I. A. K.

e) Urządzić t. z. „Dzień rodziny". Specjalny referat wyślemy w początkach stycznia.

f) Pomyśleć o wysłaniu przedstawicieli na Zjazd Delegatów, który odbędzie się w lutym w Częstochowie.

g) Pomyślcie o wysłaniu choćby kilku członków na rekolekcje zamknięte w Częstochowie.

Jak zorganizować Parafjalną Akcję Katolicką?

Wstępne kroki.

Przed założeniem Parafjalnej Akcji Katolickiej Ksiądz Proboszcz:

1) Na zebraniu każdego Stowarzyszenia parafjalnego, mającego wejść do A. K., wyjaśni, jeśli to potrzebne, cele i zadania Akcji Katolickiej oraz wskaże na czem polegać ma udział danego Stowarzyszenia w działalności Parafjalnej Akcji Katolickiej.

2) Porozumie się z zarządami, kto będzie przedstawicielem ich stowarzyszeń w zarządzie Paraf. Akcji Katol.

3) Ustali, które osoby — poza przedstawicielami stowarzyszeń — powołane zostaną do Zarządu Parafjalnej Akcji Katol.

4) Przedstawi wybranego przez siebie kandydata na prezesa Diecezjalnemu Instytutowi A. K. do zatwierdzenia.

Po tych przygotowaniach Ksiądz Proboszcz przystępuje do utworzenia zarządu Paraf. Akcji Katol. W tym celu zwołuje na posiedzenie zarządy organizacyj, zaliczonych do Akcji Katolickiej, jak również wybitniejszych parafjan.

Porządek obrad tego posiedzenia może być następujący:

1) Zagajenie przez Księdza Proboszcza.

2) Stwierdzenie, które organizację są reprezentowane.

3) Przemówienie Księdza Proboszcza na temat: „Co to jest Akcja Katolicka, jakie sa jej zadania w parafji"?

4) Odczytanie i objaśnienie regulaminu Parafjalnej Akcji Katol.

5) Utworzenie zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej:
   a) z przedstawicieli stowarzyszeń,
   b) z osób zaproponowanych przez Księdza Proboszcza.

6) Ukonstytuowanie się zarządu Paraf. A. K.
   a) wprowadzenie w urząd nominowanego prezesa
   b) wybór wice prezesa i sekretarza
   c) wybór trzech członków komisji rewizyjnej.

7) Wyznaczenie terminu najbliższego posiedzenia zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej.

8) Zakończenie.

UWAGI:

Ad 3. Materjały do przemówień można znaleźć w wydawnictwach:

a) Ks. St. Adamski — Akcja Katolicka, a duchowieństwo.

b) „Przewodnik Społeczny" № 1 r. 1931.

c) „Ruch Katolicki" № 1 i 2. r. 1931.

Kto jest członkiem Parafjalnej Akcji Katolickiej.

Akcja Katolicka w parafjach opiera się na Stowarzyszeniach, uznanych przez J. E. Ks. Biskupa za organizacje Akcji Katolickiej. — Jakkolwiek do pełnienia apostolstwa Akcji Katolickiej powołane są jednostki — to jednak *członkami Parafjalnej Akcji Katolickiej stają się Stowarzyszenia.* Ich bowiem zadaniem jest wpoić w swych członków przekonania i zasady katolickie, wlać w nich ducha apostolskiego i przygotować do czynu katolickiego. A zatem tylko przynależność do jednego ze stowarzyszeń katolickich uprawnia do uczestniczenia w hierarchicznem apostolstwie kościoła.

Organizacjami Akcji Katolickiej są:
Stowarzyszenia Mężczyzn Katolickich
Stowarzyszenia Niewiast Katolickich
Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Męskiej
Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Żeńskiej
Koła Inteligentów.

Co do innych organizacyj istniejących na terenie Diecezji, a odpowiadających wymaganiom statutu A. K. wyda w swoim czasie orzeczenie Najdostojniejszy Arcypasterz wraz z podaniem warunków przyjęcia ich po Akcji Katolickiej.

Wymienione Stowarzyszenia wchodzą w skład Parafjalnej Akcji Katolickiej, o ile utrzymują organizacyjny i statutowy związek z władzą Duchowną. Jeżeli więc w parafji istnieje jakiekolwiek z wymienionych Stowarzyszeń, a nie należy do Związku diecezjalnego, nie może być ono przyjęte do Paraf. A. K.

Bractwa i sodalicje nie zostały zaliczone do organizacyj Akcji Katol., są one natomiast organizacjami pomocniczemi. Rzecz jasna, że poszczególni członkowie tych bractw i sodalicyj nie tylko mogą ale i powinny należeć do organizacyj Akcji Katolickiej.

Stosunek bractw i sodalicyj, jak również towarzystw misyjnych i dobroczynnych omówiony zostanie w następnych numerach „Czynu Katolickiego".

W parafjach nie posiadających dotychczas organizacyj A. K., Ksiądz Proboszcz tworzy zarząd Parafjalnej A. K, powołuje doń wybitniejszych katolików. Pierwszem zadaniem — w takich warunkach utworzonego zarządu — jest założenie w jak najkrótszym czasie Stowarzyszeń Akcji Katolickiej.

Asystent kościelny.

Asystentem kościelnym Parafjalnej Akcji Katolickiej jest Ksiądz Proboszcz. W wyjątkowych tylko wypadkach Asystentem kościelnym może być inny kapłan, mianowany przez Ordynarjusza.

Zarząd Parafjalnej Akcji Katolickiej.

Władzą kierowniczą i organizacyjną Par. A. K. jest Zarząd, w skład którego wchodzą:

1) Prezes zatwierdzony przez Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej na wniosek Ks. Proboszcza. Kandydata wybiera Ks. Proboszcz z pośród prezesów organizacyj Akcji Katolickiej, a w razie potrzeby także z poza ich grona.

Wybór prezesa powinien być bardzo staranny, nie ulega bowiem wątpliwości że od niego zależeć może w dużej mierze powodzenie Akcji Katolickiej w parafji. Na miesiąc przed utworzeniem zarządu przedstawia ks. Proboszcz kandydata na prezesa do D. I. A. K., który zatwierdza go na okres trzechletni. Podając Instytutowi imię i nazwisko, zawód i adres kandydata należy wskazać na jego kwalifikacje.

2) Poza prezesem w skład Zarządu wchodzą przedstawiciele organizacyj A.K. — po jednym z każdej. Są to zazwyczaj prezesi tych organizacyj, mogą też być i inni członkowie zarządu.

Reprezentantami stowarzyszeń Młodzieży polskiej męskiej i żeńskiej mogą być, w wypadku młodego ich wieku, także członkowie patronatu.

Przedstawiciele organizacyj powołani są zarządu parafjalnej A.K. z reguły na trzy lata. Tracą swój mandat przed terminem, jeżeli przestają być członkami zarządu organizacji, którą reprezentują, lub na skutek rozwiązania zarządu Par. A. K. przez Ordznarjusza.

3) Do Zarządu Paraf. A. K. mogą wejść także inni wybitni parafjanie, powołani na wniosek Asystenta kościelnego. Mogą to być członkowie już reprezentowanych Stowarzyszeń, albo osoby nie należące do żadnej z organizacji A. K. W tym drugim wypadku osoby te powołane być mogą pod warunkiem, że zobowiążą się do współpracy w parafjalnych organizacjach Akcji Katolickiej, w charakterze członków czynnych, czy też członków patronatu. Oczywiście decydującym momentem przy ich wyborze będzie ich wyrobienie katolickie. Chodzi tu w pierwszym rzędzie o inteligencję katolicką, która jako element odznaczający się dużą inicjatywą i wpływami z wielkim pożytkiem pracować może w Akcji Katolickiej.

Stowarzyszenia katolickie muszą prowadzić dobrze księgowość. *(Jednolita księgowość).*

Nieraz daje się słyszeć narzekania że w naszych pracach katolickich nie posiadamy dobrze zorganizowanej księgowości, robimy nieraz po gospodarsku nie notując w książkach naszych zamierzeń prac i przeprowadzenia takowych.

Z tym sposobem musimy zerwać z następujących względów:

a) — ponieważ prace Akcji Katolickiej wymagają dużo porządku.

b) — ponieważ władze administracyjne surowo domagać się będą prowadzenia pracy według przepisów

c) — ponieważ sami musimy wiedzieć co mamy robić i jak wykonaliśmy pracę.

d) — ponieważ naczelne władze organizacyjne mają prawo wnikać w nasze prace.

Czy nowa ustawa o stowarzyszeniach nas obowiązuje, czy narazie nie obowiązuje, musimy wykazać się wobec społeczeństwa, że katolicy w swoich stowarzyszeniach znają metody pracy organizacyjnej. We wszystkich Stowarzyszeniach Akcji Katolickiej musi być prowadzona jednolita księgowość, to znaczy jednakowe książki: protokułów, spisów członków, kronika.

Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej chcąc przyjść z pomocą Stowarzyszeniom wydał księgowość, składającą się z 2 książek a jak ją należy prowadzić podaje opis.

Książka główna oprawiona jest mocno i starczy na lat 5. Zawiera w sobie 24 karty spisu członków alfabetycznie A B C i t. d. każ-

da karta podzielona jest na 2 kolumny w których są rubryki: L. porządkowa i liczba stronicy, w tych rubrykach wpisuje się liczbę porządkową członka i liczbę stronicy na której członek zapisany jest.

Część 2 książki zawiera rubryki dla wpisywania członków i tu zapisuje się członka po porządku tak jak on się zgłasza dając mu porządkowy numer, w rubryce rok pisze się rok 1934, 1935 i t. d. w rubryce składki wpisuje się ile dany członek w miesiącu poszczególnym wpłacił.

Uwagi zapisuje się wypisanie członka z organizacji, zwolnienie ze składek i notuje się nieobecność członka na zebraniu miesięcznym przez postawienie kreski (/).

Ta część książki nie jednakową ilość zawiera kart bo są książki do zapisywania 300 czł. 500 i 700 a to ze względu że co rok będą członkowie przybywali a książka obliczona jest na 5 lat.

Część 3 książki zawiera 50 kart na protokuły zebrań walnych miesięcznych i zarządów.

Protokuły zebrań należy pisać jeden po drugim dodając „Protokuł zebrania walnego, miesięcznego, zarządu". W protokułach musi być uwidoczniona data zebrania, protokuły muszą być podpisane przez przewodniczącego i sekretarza.

Część 4 książki zawiera 28 kart na kronikę. W tej części należy opisać przebieg uroczystości, wycieczki, pielgrzymki urządzonej przez Stowarzyszenie. Zapyta kto po co to wszystko? robi się to wszystko poto aby pozostał ślad po pracach Stowarzyszenia, aby członkowie wiedzieli co uchwalili i ilu ich było.

Księga 2-ga to książka kasowa wzór tej księgi i sposób jej prowadzenia podajemy.

Księgę kasową będziemy prowadzić nieco inaczej jak dawniej a to ze względu na oszczędność i praktyczność.

Rubryka 1 podaje miesiąc, 2-ga dzień miesięca, 3 L. kwitu dochodowego, 4 wyszczególnienie — tu wpisuje się na co pieniądze zostały wydane lub z czego składał się wpływ do kasy, 5 L. kwitu rozchodowego, 6 wpływy wpisuje się sumy dochodu i 7 wydatki wpisuje się sumy rozchodu.

Wzór podany zorjentuje czytelników dokładnie jak należy wpisywać. Pamiętać należy że książki wszystkie muszą być prowadzone starannie, a szczególnie księga kasowa, tam każda pozycja musi być wpisana w swoim miejscu.

Rok 1934

Miesiąc	Dzień	L. kwitu doch.	Wyszczególnienie	L. kwitu rozch.	Wpływy		Wydatki	
					Zł.	gr.	Zł.	gr.
Styczeń	1		Saldo na I stycznia i934		16	25		
	4		D.I.A.K. zapłac. za materjał na Chr. Kr.				I0	60
	10		Ofiarowane przez p. Sążnickiego		5			
	13		Dochód z przedstawienia		16	55		
	13		Wydatki związane z przedstawieniem				5	40
	31		Składki włacone w styczniu		10	80		
					48	60	I6	00
			na 1 lutego Saldo				32	60
					48	60	48	60
Luty	1		Saldo		32	60		

Protokuł komisji rewizyjnej należy pisać w książce kasowej pod pozycjami rachunkowemi·

Czy musimy rejestrować nasze Stowarzyszenia?

W ostatnich dniach otrzymujemy liczne zapytania, czy wydana niedawno ustawa o stowarzyszeniach dotyczy również i naszych organizacyj, zwłaszcza odnośnie do postanowień o obowiązku rejestracji u władz administracyjnych.

W tej sprawie wyjaśniamy: według doniesienia Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej w Poznaniu (komunikat № 49 z dnia 29-go listopada r. ub.) toczą się w dalszym ciągu rokowania między komisją Episkopatu a Rządem, w kwestji dostosowania katolickiego ruchu do ustawy o Stowarzyszeniach.

Jest nadzieja, że petraktacje te ukończone zostaną na początku bieżącego roku. Do czasu więc oficjalnego zawiadomienia w tej sprawie wszelkie zapytania organów administracji odsyłać należy do odpowiedniego Związku (Mężczyzn, Niewiast katolickich) w Częstochowie. O nadejściu takiego zapytania zawiadomić należy jednocześnie Związek. (Adres Instytut Akcji Katolickiej w Częstochowie.

Czy o zebraniach musimy meldować do władz Administracyjnych?

Podajemy odpowiedź dla kilku najczęściej zachodzących wypadków:

1) Jeżeli na sali mogą być osoby nieznajome przewodniczącemu, lub zwołującym zebranie, t. zn. gdy zebranie ma charakter zgromadzenia publicznego — *należy je meldować* u władz administracyjnych, najpóźniej *na dwa dni przed zebraniem.*

2) Jeżeli na sali są nieznajome osoby przewodniczącemu, ale są to członkowie Stowarzyszenia, wtedy *nie melduje* się zebrania u władz, ale *wszyscy muszą mieć legitymacje członkowskie.*

3) Jeżeli na zebraniu są wszyscy znajomi przewodniczącemu (może być kilku zwołujących zebranie), to wtedy zebrania się *nie melduje.*

Uwaga: powyższe orzeczenia zawarte są w Ustawie o zgromadzeniach § 18, 19, 20).

III. DONIESIENIA.

W sprawie sprawozdań rocznych.

Diecjezjalny Instytut Akcji Katolickiej rozesłał do wszystkich parafji pod adresem Przewielebnych Księży Proboszczów formularze sprawozdawcze za rok 1933.

Formularze zostały wysłane do wszystkich Zarządów Akcji Parafjalnej, do wszystkich Stowarzyszeń Niewiast katolickich, do wszystkich Stowarzyszeń Mężów katolickich, do wszystkich Stowarzyszeń Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, jak również formularze do wypełnienia przez Przewielebnych Księży Proboszczów. Instytut prosi, aby te formularze sprawozdawcze zostały wypełnione należycie, to znaczy z odpowiedziami na każde pytanie. Stan liczebny członków i kasowy należy podać z dnia 31 grudnia 1933 r. Wypełnione formularze należy oddać Księdzu Proboszczowi, który najpóźniej do 15 stycznia 1934 roku prześle je Instytutowi.

Sprawozdania te mają dla Instytutu ważne znaczenie, bo pozwalają nam zobrazować stan pracy w całej diecezji, tembardziej, iż jest pragnieniem Najdostojniejszego Arcypasterza naszego księdza Biskupa, aby Instytut wydał sprawozdanie drukiem z całej diecezji.

Instytut nie wątpi, że tak Wielebni Księża Proboszczowie, jak i Zarządy Stowarzyszeń nadeślą materjały w przepisanym terminie, aby Instytut mógł w oznaczonym czasie wykonać zleconą mu pracę. Równocześnie wysłaliśmy do wszystkich Zarządów Stowarzyszeń Niewiast i Mężów katolickich wykaz zaległych składek na rzecz Instytutu i załączyliśmy czeki.

Diecezjalny Instytut, aby działalność swą mógł rozszerzyć i przychodzić z oczekiwaną pomocą, musi posiadać pewne sumy pieniężne, dlatego prosimy o jaknajszybsze wpłacenie składek zaległych, a w roku 1934 o wpłacanie ich miesięcznie lub kwartalnie. Równocześnie wysłał Instytut referat pod tytułem „Pójdźmy do Betlejem", przeznaczony specjalnie na wspólną uroczystość choinkową stowarzyszeń katolickich całej parafji.

Jeżeliby wyżej wymienione papiery, wysłane w jednej kopercie dnia 19 grudnia 1933 r. pod adresem Księdza Proboszcza nie doszły, to prosimy Wielebnego Księdza Proboszcza o zakomunikowanie nam o powyższem, a natychmiast wyślemy nowe.

KOMUNIKAT

Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej w Polsce.

W sprawie ustawy o Stowarzyszeniach komunikujemy po porozumieniu się z J. Em. ks. kardynałem Prymasem Hlondem, że komisja złożona z przedstawicieli Episkopatu i Rządu, która opracowała „odmienne zasady" (art. 10 „Prawa o Stowarzyszeniach"), mające obowiązywać w stosunku do organizacyj katolickich, ukończyła swoje obrady. Ostateczny tekst tej umowy w formie rozporządzenia wykonawczego będzie ustalony i ogłoszony w najbliższych dniach.

Szanowne Instytuty Diecezjalne przestrzegamy, by nie zaprowadzały jakichkolwiek zmian w stosunku do organizacyj katolickich w związku z ustawą o Stowarzyszeniach. Kompetentne czynniki oficjalne dały zapewnienie, że aż do ostatecznego uregulowania sprawy władze nie będą czyniły żadnych trudności organizacjom katolickim.

3-dniowe REKOLEKCJE ZAMKNIĘTE

w Diecezjalnym Domu Rekolekcyjnym w Częstochowie, ul. Św. Barbary Nr. 43.

Dla	Nauczycielek	od 6—10 stycz.	Dla	Pracownic pleb.	od 2—6 marca
„	Nauczycieli	„ 10—14 „	„	Pań z inteligencji	6—10 „
„	Pp. Organistów	„ 6—10 lutego	„	Panów z intelig.	„ 12—16 „
„	Młodzieży męsk.	17—21 „	„	Panien i Członkiń III Zak.	16—20 „
„	Matek	„ 24—28 „	„	Mężczyzn	„ 20—24 „

Początek rekolekcyj pierwszego dnia wieczorem, zakończenie ostatniego dnia rano. Prowadzić będą wybitni konferencjoniści. Zgłoszenia nadsyłać na tydzień przed rozpoczęciem pod adresem Domu Rekolekcyjnego. Koszta utrzymania przystępne.

Polskie Zakłady Graficzne Biegańskiego 10.

Diecezjalny Instytut A. K. w Częstochowie

polecą następujące własne wydawnictwa

p o c e n a c h z n i ż o n y c h:

Ks. Bp. T. Kubina: W podniosłych chwilach i doniosłych sprawach. 2 tomy. Cena zniżona	8.—	Zł.
Listy pasterskie Ks. Biskupa Kubiny:		
Pierwszy list pasterski	0.10	„
Akcja Katolicka	0.20	„
Serce Kościoła Świętego (o Eucharystji)	0.25	„
Zagadnienie cierpienia	0.25	„
Świat ludzki a świat Bolski	0.50	„

Nadto polecamy aktualne broszury, nadające się do kolportażu, również jako materjał do referatów:

Ks. St. Kuraś: Badacze Pisma św.	0 30	„
—„— Potęga prasy	0.30	„

Skąd czerpać wiadomości o Akcji Katolickiej?

Akcja Katolicka a Polska — *ks. Bross*	1 50	„
Kodeks Akcji Katolickiej — *ks. Guerry*	6 50	„
Akcja Katolicka a duchowieństwo — *ks. St. Adamski*	2.—	„
Katolikiem jestem! — *ks. Mäder*	4 —	„
Pius XI a Akcja Katolicka — *ks. Bross*	2.—	„
Akcja Kat. według orzeczeń Stol. Ap. I i II t.—*ks. Bross*	12.—	„
Akcja Kat. na I Kraj. Kongresie — *ks. Bross*	3 50	„
Statut Konst. i Regulaminy A. K. w Polsce	0 70	„
Akcja Kat. a działalność gosp. społ.—*ks. A. Szymański*	2 —	„
Dusza nowoczesnego człowieka — *ks Sawicki.*	4 —	„
Rozwiązanie sprawy społecznej — *ks. F. Machay*	5.—	„
Istota katolicyzmu — *ks. Adamski*	8.	„
Kuźnia Akcji Katolickiej — *O. K. Sudbrack* T. J.	2.50	„
Encyklika o małżeństwie chrześcijańskiem	2.—	„
Katechizm małżeństwa chrześc.—*Prof. Vermeersch* T. J.	2.—	„
Encyklika o chrześcijańskiem wychowaniu młodzieży	1.50	„
Zadania duszpasterskie świeckich — *ks. F. Machay*	4.—	„
Podręcznik Akcji Katolickiej — ks. L. Civardi	6.50	„
Akcja Katolicka a organizacje kościelne—*Wł. Deptuła*	1.20	„

Wydawca: **Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.** Redaktor odp.: **Ks. Stanisław Gałązka**

Polskie Zakł. Graf. w Częstochowie, Biegańskiego 10. Tel. 15-93.